

ERNESTO EKÁIZER, PERIODISTA ECONÒMIC

Per: EDUARD VOLTAS / Fotos: XAVIER GÓMEZ

"Mario Conde és un gat de set vides"

Ernesto Ekáizer, un dels periodistes d'informació econòmica més prestigiosos de l'estat, ha seguit la pista de Mario Conde durant anys. Les seves informacions seran claus en el judici que pot portar Mario Conde a la presó.

La darrera vegada que havíem parlat amb Ernesto Ekáizer va ser a Madrid, a l'hotel Palace. Era juliol del 95, i al "rompeolas de las Espanas" es palpava un ambient tens, carregadíssim, ple de rumors de gran gravetat que anaven i venien sense que se sabés ben bé ni l'origen ni la destinació. Es parlava d'uns papers del CESID, d'un xantatge al rei, de maniobres obscures amb intencions republicanes... i al darrere de tot semblava que hi havia un banquer caigut en desgràcia, Mario Conde. Un escamot periodístic d'EL TEMPS -Miquel Alberola, el fotògraf Ricard Cugat i un servidor- va agafar l'avió i es plantà a Madrid per recollir impressions. Aquell dia, Ekáizer va ser profètic sobre algunes de les coses que havien de passar. Feia pocs mesos havia publicat *Banqueros de rapina*, un llibre que cobria tota l'etapa Conde al capdavant de Banesto, fins a la intervenció per part del Banc d'Espanya.

Ara, un any després, el periodista d'*El País* pràcticament ha culminat la seva investigació del cas i la presenta en un nou llibre, *Vendetta* (Plaza & Janés), de continguts explosius i en bona part inèdits. El tornem a trobar en un hotel, aquest cop a Barcelona.

—Quina opinió té de la feina de la justícia en el cas Banesto, i concretament del jutge instructor, Manuel García Castellón?

—No ho sé dir. Ell ha fet un treball molt bo, té un equip amb gent molt experta, tant de la policia judicial com del Banc d'Espanya i del Ministeri d'Hisenda.

I sobretot ha comptat amb un fiscal, Florentino Ortí, que ha fet una gran feina descabdellant la madeixa i demostrant finalment que moltes operacions que a simple vista semblaven enginyeria financera en realitat eren apropiacions indegudes pures i dures. Un dels polícies que van col·laborar en la investigació em va confessar un dia que el que havia passat aquí era simplement un delictes reiterat d'estafa, i a més no gaire sofisticada. Vull dir amb això que Conde i companyia no han fet cap aportació a la història del crim de coll blanc. Hi ha hagut casos en altres països que han revolucionat la història de les estafes i la delinqüència econòmica, han innovat. Aquests, ni això.

—En el llibre vostè insisteix a qualificar Conde i els seus col·laboradors més directes de banda de lladres. Vol dir que s'han posat els diners a la butxaca?

—Només cal veure que l'any 1989, just un any i mig després d'arribar al banc, Conde crea la fundació Melvin a Liechtenstein per a fer totes les coses que finalment ara s'han conegut. Conde crea una sènia que no para de fer voltes, i mentre tothom mira la sènia i es mareja fins a no entendre res, les monedes van caient una darrera l'altra sense que ningú se n'adoni.

—Hom pot pensar que vostè està obsessionat amb Mario Conde. És així?

—Tothom és lliure de pensar el que desitgi. Simplement crec que hi ha hagut un cas que ha merescut l'atenció d'un periodista. El que passa és que molts periodistes havien xuclat de Conde. Per això en aquest país no hi ha hagut investigació periodística dels casos

"Conde i companyia no han fet cap aportació a la història del crim de coll blanc. Hi ha hagut casos en altres països que han revolucionat la història de les estafes, han innovat. Aquests, ni això."

XAVIER GÓMEZ

de corrupció privats. Només hi ha hagut investigació dels casos de corrupció política. Per què? perquè els partits polítics es passen el dia filtrant informació els uns contra els altres, i s'ha creat un circuit on l'accés a la informació és més fàcil. I la premsa és utilitzada sistemàticament per desestabilitzar l'enemic polític. En canvi, l'àmbit de la corrupció privada és més complicat. Personatges com Conde, Romaní, Garro, De la Rosa, tenen molt poder i molts mitjans, de manera que desvien l'atenció dels seus propis temes engrèixant els periodistes amb informació sobre temes de tercers: govern, partits, etc.

—*I Mario Conde, està obsessionat amb vostè?*

—Mario Conde és un personatge molt pragmàtic, és un gat de set vides. Quants casos es coneixen en altres països d'un banquer al qual li han intervingut el banc i de sobte té l'audàcia, l'omnipotència i el coratge d'apropiar-se dels papers classificats dels serveis secrets?

Jo sabia que els espies canvien de país, que hi ha agents dobles, però no recordo en la literatura, ni tant sols en la de ficció, un cas com aquest. I els papers dels GAL són una proporció infinitesimal de les microfites que Conde utilitza per fer xantatge al govern. Conde no vol obrir el cas GAL, el que vol és tancar el seu cas. El seu missatge al govern és: "jo et lliuro els papers, controlo la situació, però això té un preu". I el preu són 14.000 milions de pessetes i la separació del cas del jutge García Castellón.

—*En l'operació de xantatge al govern espanyol han intervingut periodistes?*

—Jo crec que el diari *El Mundo* ha fet un paper objectiu d'instrument del xantatge. No ha pogut desprendre-se'n. L'argument que podria utilitzar *El Mundo*, que és el seu interès per la informació, en la pràctica es converteix en un instrument dels xantatgistes. *El Mundo* no pot separar-se dels xantatgistes, no pot denunciar el xantatge ja que ell mateix n'és instrument, i això era una notícia, o no? *El Mundo* no pot dir en primera pàgina i a quatre columnes: "Hi ha un xantatge i ho sabem, perquè a més ens han donat documents". No ho pot dir perquè la condició que li posen és que es posi al servei del xantatge. Un altre exemple: en qualsevol publicació, quan es publica un article d'opinió, a peu de pàgina es col·loca una nota dient qui és el senyor que escriu. Doncs bé, el 25 d'abril de 1995, el mateix dia que es reuneix el Consell General del poder Judicial per decidir si es renova el mandat del jutge García Castellón com a instructor del cas Banesto, *El Mundo* publica una tribuna d'opinió firmada pel senyor Jesús Santaella, i a peu de pàgina indiquen que és "membre del Col·legi d'Advocats de Madrid". Però és clar, el que no diu la nota és que aquest senyor, Santaella, que de-

mana en l'article que no renovin García Castellón i el substitueixin per Moreiras, és alhora l'advocat de Mario Conde. Per què no ho posen? Perquè no ho saben? Nooo, perquè el senyor Pedro J. Ramírez m'ho ha reconegut. Simplement no ho publiquen perquè si ho fan es destapa el pastís. Aquí demostro que *El Mundo* prima la seva participació en l'operació xantatge per damunt del seu paper de servei públic.

—*Al final del llibre denuncia una amenaça contra la seva vida. Concretament, narra que Javier de la Rosa li digué que Mario Conde tenia un pla per matar-lo. S'ho pren seriosament?*

—Jo ho explico molt breument, ocupa escassament 15 ratlles del llibre. Quan De la Rosa em va comentar això en el seu despatx va ser mot emfàtic, com si volgués mostrar-me que m'ho havia de prendre seriosament, que no era una broma. Jo vaig reaccionar molt fredament, però després em vaig dir: suposem que no

sigui cert i que De la Rosa s'ho ha inventat. Igualment seria una amenaça, un intent de ficar-me la por al cos. Per tant, allà hi havia una amenaça objectiva, de l'un o de l'altre. Per això ho he posat al llibre.

—*Citaré uns quants personatges relacionats amb el cas Banesto, i voldria que definís breument quin ha estat la seva actuació en el cas. El primer, el jutge instructor, García Castellón.*

—Jutge normal, que no es deixa encegar per un dels principals tramposos del país.

—*Juan Alberto Perote.*

—Té el desig de representar un paper, sigui quin sigui el paper. Vol ser un peó, potser per raons que no coneixem, potser per raons materials.

—*El rei Joan Carles I.*

—Al principi es resisteix molt a Mario Conde, rebutja la seva personalitat, però finalment Conde té

l'habilitat d'atreure's la seva simpatia. Crec que el rei es confia en Mario Conde potser excessivament.

—*Felipe Gonzalez.*

—Hi ha una part de Felipe Gonzalez que es reflecteix en Conde i viceversa. Hi ha un nexa relativament pervers entre tots dos. Gonzalez vol usar Conde contra el Partit Popular i Conde vol utilitzar Gonzalez per afirmar el seu poder i, eventualment, en un moment de crisi, entrar a formar part d'algun govern, si és possible amb hegemonia socialista.

—*Jesús Santaella.*

—Es un personatge típic de la transició espanyola. Utilitza la patent de cors d'advocat per a fer els abusos més espectaculars. Amb el pretext que representa els seus clients pot fer xantatge a dreta i esquerra, i ficar-se en la merda amb el títol d'advocat i enfangar el conjunt de la professió amb l'únic objectiu de guanyar una pasta i assegurar-se un futur professional.

"El Mundo" ha fet un paper objectiu d'instrument del xantatge. L'argument que podria utilitzar, l'interès per la informació, en la pràctica es converteix en un instrument dels xantatgistes".

—*Javier de la Rosa.*

—És un personatge complementari, que dona suport a Conde en el que jo anomeno l'operació acolloniment, que és quan filtren a la premsa el seu encontre per donar la sensació que dos grans pinxos s'han unit en pla Chicago anys trenta.

—*Narcís Serra.*

—Des del començament té amb Conde una actitud molt coherent. Com a ministre de Defensa ja va haver de suportar les activitats de Conde amb empreses de seguretat que no tenen autorització per operar a Espanya. I el dia de la intervenció de Banesto fa un paper molt important de coordinació de les diferents àrees del govern, senzillament perquè el 28 de desembre de 1993 el president del govern es va passar tot el dia en mans del seu dentista. Això ho sap Conde, que ha identificat Serra com el seu principal enemic.

—*José María Aznar.*

—Ha estat una víctima dels atacs més menyspreadors de Conde. A ulls d'una persona com Conde, que manega amb tanta facilitat els mitjans, Aznar és un mal actor. Però al final de la pel·lí-

cula el millor actor ha estat Aznar, perquè ell és president del govern i el senyor Conde ha passat per la presó i està pendent de judici.

—*El llibre té una ramificació catalana en la persona de Javier De la Rosa. Vostè diu que el que va ser advocat i íntim col·laborador del financer, Juan José Folchi, ha explicat al CESID que De la Rosa li havia dit que havia fet importants pagaments a partits (Convergència i Unió, Partit Popular) i polítics com Txiqui Benegas i Miquel Roca, que, segons aquesta informació, va cobrar 300 milions de pessetes en un compte secret a Suïssa. Ha fet algun pas per comprovar aquestes afirmacions?*

—No he fet cap pas, perquè per mi la qüestió més rellevant és que Folchi digués això al CESID i a sobre aportés documentació, en una reunió que es va celebrar al CESID. No he posat en marxa un mecanisme per seguir les passes dels diners i esbrinar si

—**Faci un pronòstic. Acabarà Mario Conde a la presó?**

—**Jo crec que quan es faci el judici oral tindrà moltes dificultats perquè creguin les seves mentides. El sumari té la peculiaritat que cada operació presumptament fraudulenta està descrita en un sumari separat. Per tant, si comença a negar-ho tot i a dir que no sap res, quan arribin a la cinquena operació tinc la impressió que el president del tribunal li dirà: escolti, miri, fins a la quarta l'he cregut, però la cinquena ja...**

nostre país sobre el tema.

—*No creu que si se sabés que el president del govern té inversions d'aquest tipus es muntaria un gran escàndol?*

—Jo crec que... sota determinades condicions això es podria acceptar. Per exemple, després de l'experiència amb Mariano Rubio, en el Banc d'Espanya s'ha introduït el sistema americà segons el qual els estalvis personals que el president del banc vol invertir es posen en un compte cec, administrat per persones prudentes, i ell no en coneix els moviments ni els resultats fins que no acaba el seu mandat. Així s'evita que la persona en qüestió faci ús d'informació privilegiada. Però és clar, si s'amaga el debat no es pot parlar d'aquests temes.

—*Fins allà on vostè sap: les inversions del rei tenen zones obscures?*

—No vull contestar ni sí ni no. No ho conec.

van anar a Roca o no van anar a Roca. Em sembla que el fet que Folchi anés allà amb talons, números de compte i altres documents era un fet que mereixia ser narrat.

—*Li sembla creïble aquesta informació?*

—Algunes d'aquestes informacions fan cara de tenir un grau de contacte amb la realitat.

—*De la lectura del seu llibre es dedueix que el rei és força afeccionat a invertir en borsa. Es tota una novetat per al gran públic, que d'això no en sabia absolutament res.*

—El rei fa inversions en borsa, i durant anys el seu assessor financer ha estat Alfonso Escámez, anterior president del Banco Central.

—*I ha estat ben assessorat?*

—Home, no sempre. Ell inverteix a Asturiana de Zinc 200 milions de pessetes en una ampliació de capital de l'any 92, i després en perd el 60% perquè hi ha una caiguda del preu del zinc.

—*Li sembla acceptable que el rei tingui inversions en empreses espanyoles?*

—Home, no existeix cap reglamentació en el

XAVIER GÓMEZ

